

Beleid inzake verlenen vrijstellingen

1.1 Beleid inzake verlenen van vrijstellingen

In het Vrijstellings- en boetebesluit Wet 2000 (hierna: VBB) zijn regels opgenomen op grond waarvan een werkgever vrijstelling kan krijgen van verplichte deelname in een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds (hierna: Bpf). Onderscheid wordt gemaakt tussen gevallen waarin recht bestaat op vrijstelling indien de onderneming aan de in de VBB opgenomen voorwaarden voldoet en gevallen waarin het Bpf tot vrijstelling bevoegd is, maar niet verplicht.

1.1.1 Verplichte vrijstellingen

De verplichte vrijstellingsgronden zijn opgenomen in de artikelen 2, 3, 4 en 5 VBB. In artikel 6 VBB is de mogelijkheid tot het verlenen van een onverplichte vrijstelling opgenomen.

De verplichte vrijstellingsgronden zijn:

1. Vrijstelling in verband met een bestaande pensioenregeling (artikel 2 VBB);
2. Vrijstelling in verband met groepsvorming (artikel 3 VBB);
3. Vrijstelling in verband met een eigen CAO (artikel 4 VBB);
4. Vrijstelling in verband met onvoldoende beleggingsrendement (artikel 5 VBB).

Het fonds is verplicht om een vrijstelling te verlenen indien een werkgever voldoet aan de voorwaarden die voor een specifieke verplichte vrijstelling gelden. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 7 VBB en in het specifieke artikel op grond waarvan vrijstelling wordt aangevraagd.

1.1.2 Onverplichte vrijstelling

In artikel 6 VBB is een onverplichte vrijstellingsgrond opgenomen (vrijstelling om andere redenen). Indien een werkgever om welke reden dan ook niet wenst deel te nemen in het fonds, en de werkgever niet voor een verplichte vrijstelling in aanmerking komt, kan de werkgever voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever ook om andere redenen dan bovengenoemde redenen vrijstelling van verplichte deelname in het fonds verzoeken.

De belangrijkste voorwaarden voor het aanvragen van een vrijstelling zijn:

- De werkgever dient een andere pensioenregeling te hebben;
- De door de werkgever getroffen pensioenregeling dient actuarieel gelijkwaardig te zijn aan de pensioenregelingen van het fonds.

Beleid verlenen onverplichte vrijstelling

Een Bpf is niet verplicht om een vrijstelling te verlenen op basis van artikel 6 VBB. Het betreft hier een zogenaamde discretionaire bevoegdheid van het Bpf die door de rechter terughoudend wordt getoetst. Een Bpf mag het belang dat is gediend met het handhaven van de solidariteit zwaarder laten wegen dan het belang van een werkgever en werknemers om deel te nemen in een eigen pensioenregeling.

Het fonds gaat zeer terughoudend om met het verlenen van een onverplichte vrijstelling. Indien het fonds een te ruimhartig vrijstellingsbeleid zou hanteren, zorgt dit voor uitholling van het deelnemersbestand en komt dit niet ten goede van de solidariteit en collectiviteit binnen het fonds.

Soorten vrijwillige vrijstellingen

Het fonds kan (samenvattend) op grond van artikel 6 VBB drie soorten vrijstellingen om andere redenen verlenen:

1. voor onbepaalde tijd;
2. voor bepaalde tijd (dit betreft veelal een afloop- of een afwikkelvrijstelling)*; en
3. in verband met verplichte aansluiting bij een ander verplichtgesteld BPF.

* *Een afloopvrijstelling is een vrijstelling voor alle werknemer tot een bepaalde datum, een afwikkelvrijstelling betreft een vrijstelling voor werknemers die op een bepaalde datum in dienst zijn getreden (werknemers die later in dienst treden nemen wel deel in het BPF).*

Het fonds gaat zeer terughoudend om met het verlenen van onverplichte vrijstellingen en verleent alleen afloopvrijstellingen voor bepaalde tijd. Indien een onderneming redelijkerwijs niet op de hoogte kon zijn van de verplichte deelname in het fonds, en de onderneming reeds een eigen pensioenvoorziening heeft getroffen, kan door het fonds een afloopvrijstelling worden aangeboden. Hiermee wordt voorkomen dat de werkgever zowel aan het fonds als de andere pensioenuitvoerder pensioenpremies verschuldigd is. In de praktijk zal dubbele premiebetaling veelal leiden tot een fiscaal bovenmatige pensioenregeling.

In geval van een afloopvrijstelling dient de onderneming verplicht aan te sluiten bij het fonds op de in de vrijstellingsbeschikking opgenomen datum. Het fonds zal hierbij indien mogelijk aansluiten bij de einddatum van de door de werkgever reeds gesloten pensioenuitvoeringsovereenkomsten.

1.1.3 Beleid toetsing actuariële gelijkwaardigheid bij dispensatie

Als een vrijstelling wordt verleend op grond van artikel 2 of artikel 6 van het VBB dient de werkgever aan te tonen dat de eigen pensioenregeling te allen tijde financieel en actuariel gelijkwaardig is dan wel was aan de pensioenregeling van het fonds (op grond van artikel 7 lid 5 VBB).

Periodieke toetsing

Indien aan een onderneming vrijstelling wordt verleend dient ten minste eens in de 5 jaar de pensioenregeling van de werkgever aan wie vrijstelling is verleend getoetst te worden op actuariële gelijkwaardigheid. Indien binnen de periode van 5 jaar sprake is van een wijziging in de pensioenregeling van het fonds óf in de pensioenregeling van de werkgever aan wie vrijstelling is verleend, die zo ingrijpend is dat die wijziging een reële invloed heeft op de kwantitatieve toetsing als bedoeld in deze notitie, kan het fonds besluiten dat toetsing frequenter plaatsvindt.

De werkgever aan wie vrijstelling is verleend, zendt van iedere wijziging in de pensioenregeling een afschrift aan het fonds toe.

Aansluiting met terugwerkende kracht

In de praktijk komt het voor dat een onderneming wordt aangesloten met terugwerkende kracht. Het fonds sluit dergelijke ondernemingen aan per 1 november 1968 of latere datum van oprichting, dan wel de datum waarop de bedrijfsactiviteiten van de onderneming onder de werkingssfeer van het fonds zijn komen te vallen.

Het beleid van het fonds is om ondernemingen bij het fonds aan te sluiten per 1 november 1968 of latere datum van oprichting, dan wel de datum waarop de bedrijfsactiviteiten van de onderneming onder de werkingssfeer van het fonds zijn komen te vallen. Indien een werkgever met terugwerkende kracht wordt aangesloten bij het fonds en vrijstelling aanvraagt, dient voor wat betreft het aantonen van gelijkwaardigheid, de gelijkwaardigheid vanaf deze aansluitdata te worden aangetoond.

Vrijstelling in verband met eigen pensioenregeling (artikel 2 VBB)

Ondernemingen die op basis van artikel 2 sub a VBB vrijstelling aanvragen dienen per 1 november 1968 aan te tonen dat de eigen regeling gelijkwaardig is. Ondernemingen die op basis van artikel 2 sub b VBB vrijstelling aanvragen dienen gelijkwaardigheid aan te tonen per aansluitingsdatum.

Vrijstelling om andere redenen (artikel 6 VBB)

Indien een werkgever niet aan de voorwaarden van een verplichte vrijstellingsgrond voldoet, wordt in de praktijk vaak een vrijstelling aangevraagd op basis van artikel 6 VBB. Echter ook voor deze vrijstellingsgrond geldt dat de eigen pensioenregeling gelijkwaardig dient te zijn aan de pensioenregeling van het fonds. Indien het overweegt aan een onderneming een afloopvrijstelling toe te kennen, wordt niet uitgegaan van de datum die wordt gebruikt bij een vrijstelling op basis van artikel 2 VBB, maar wordt gebruik gemaakt van een terugwerkende kracht periode van vijf jaar.

Kwalitatieve en kwantitatieve toetsing

De gelijkwaardigheid van de eigen pensioenregeling kan zowel kwalitatief als kwantitatief getoetst worden. Het uitgangspunt van de wetgever is echter een kwantitatieve toets. De uitgangspunten hiervoor zijn opgenomen in bijlage 3 van het VBB. Een kwalitatieve toets is wettelijk gezien alleen mogelijk indien het fonds en de werkgever dit gezamenlijk overeenkomen.

Het fonds zal alleen met een kwalitatieve toets werken, indien de pensioenregeling van de werkgever die om vrijstelling verzoekt op het eerste gezicht duidelijk beter is dan de regeling van het fonds.

In bijlage 3 van het VBB zijn de uitgangspunten opgenomen voor een kwantitatieve gelijkwaardigheidstoets. Op basis van artikel 3 VBB dient de werkgever de voor de berekening van de gelijkwaardigheid te hanteren voor te stellen en ken het fonds aangeven hiermee wel of niet akkoord te gaan. BPFL kan vooraf door het fonds goedgekeurde grondslagen voor gelijkwaardigheid vaststellen en delen met werkgevers.

1.1.4 Verzekeringstechnisch nadeel

In geval van een vrijstelling op basis van artikel 6 VBB, kan het fonds een vergoeding vragen voor verzekeringstechnisch nadeel. Verzekeringstechnisch nadeel kan ontstaan indien het gegeven dat de vrijgestelde werkgever niet deelneemt in het fonds van invloed is op de doorsneepremie en het fonds hier nadeel van ondervindt.

Het fonds kan bij het verlenen van een afloop- of een afwikkelvrijstelling verzekeringstechnisch nadeel in rekening brengen.

1.1.5 Kosten

In bijlage 2 VBB zijn de rekenregels bij verzekeringstechnisch nadeel opgenomen. Hierin is ook opgenomen dat het fonds de kosten die redelijkerwijs verbonden zijn aan een vrijstellingsverzoek, aan een werkgever, die om vrijstelling verzoekt, in rekening mag brengen.

Het fonds kan kosten in rekening brengen voor het verlenen van een vrijstelling.
--

1.1.6 Vrijstellingsprocedure

Na ontvangst van een verzoek tot vrijstelling, wordt een ontvangstbevestiging verzonden aan de onderneming. Voor zover nog niet alle benodigde informatie is ontvangen, stuurt AZL een verzoek aan de onderneming om dit binnen 4 weken aan te vullen. Middels een voorlegger wordt het verzoek binnen 6 weken aan het bestuursbureau dan wel pensioencommissie voorgelegd. De onderneming moet binnen 6 weken gelijkwaardigheid van de eigen regeling aantonen. De onderneming kan verzoeken deze termijn met 12 weken uit te breiden. Indien de onderneming gelijkwaardigheid heeft aangetoond en de pensioencommissie en/of bestuursbureau is akkoord met het verlenen van de gevraagde vrijstelling, wordt de het bestuur hiervan in kennis gesteld. Vervolgens wordt de vrijstelling verleend en de beschikking aan de onderneming verzonden.